

Презентація на тему:

До витоку Збруча

Підготувала:

Учениця 38 групи

ДНЗ «Почаївське ВПУ»

Хоршунова Іванна

Маршрут №3

Чернілів Руський

- Чолганський камінь
- церква Покрови Пресвятої Діви Марії
- Джерело «В загороді»
- Пам'ятник отцю Миколі Михалевичу

село Токи

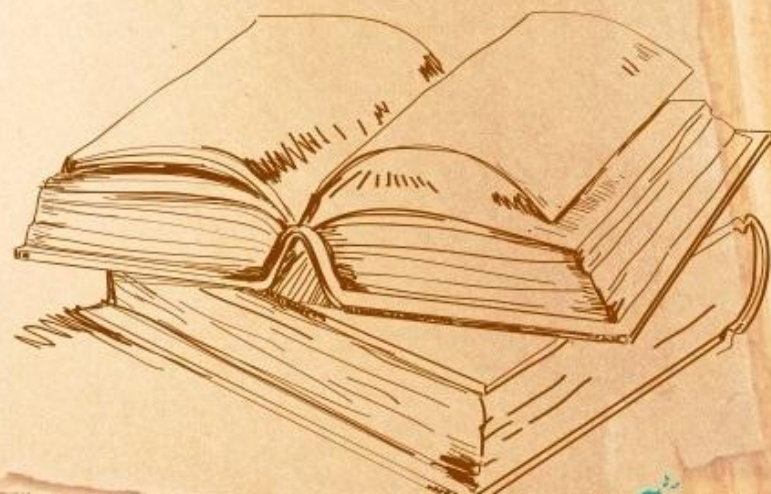
- Токівський замок
- Церква Преображення Господнього
  - Сонячний годинник

село Нове

- церква святого Михаїла

Підволочинськ

- церква Присвятої Трійці.
- Свято-Троїцький собор

Чернилів Руський

Чолганський камінь — пам'ятка історії місцевого значення в Україні. «Чолганський камінь» розташований біля господарського двору в с. Чернелів-Руський Тернопільського району Тернопільської області на узбіччі дороги Тернопіль—Соборне. Камінь знаходиться на території пам'ятки черняхівської культури (III—IV ст. н. е.) «Поселення Чернелів-Руський IV», яке свого часу досліджувала група археологів на чолі з Ігорем Геретою. Назва походить від с. Чолганщина, яке раніше тут існувало (нині приєднано до с. Чернелів-Руський). Камінь датується 1569 роком. Є пам'яткою історії місцевого значення, охоронний номер 3236.

церква Покрови Пресвятої Діви Марії (у травні 1911 року в Чернелеві на місці старої дерев'яної церкви почали будувати нову кам'яну за проектом архітектора Андрія Лушпинського, вів будову Дмитро Фалендиш із Тернополя. Кошти на побудову церкви в сумі 30000 крон австрійськими грішми сплатили парафіяни, що відповідало вартості двох тисяч центнерів пшениці. Крім того було закуплено і доставлено коштами парафіян всі будівельні матеріали. 14 жовтня 1912 року в день св. Покрови церкву було освячено. Парохом на той час був отець Микола Михалевич. В 1962 році храм закривають. Початок відродження церкви випадає на 1988 рік. Церква Покрови Пресвятої Богородиці була першою в Тернопільській області, діяльність якої було відновлено ще за часів СРСР. У довідці наданій громаді Радою в справах релігій при Раді міністрів УРСР 9 листопада 1988 року, зазначено: "Рада в справах релігій при Раді міністрів УРСР зареєструвала релігійну громаду Руської православної церкви в с. Чернелеві-Руському Тернопільського району Тернопільської області і передала віруючим приміщення церкви". Перша служба Божа у заново відкритій церкві відбулася 4 грудня 1988 року. У 2009 році над церковними воротами силами громади збудовано величну дзвіницю, яка освячена в день св. Покрови 14 жовтня 2009 року на храмовий празник).

**Пам'ятник
отцю Миколі
Михалевичу**

Джерело «В загороді» — гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення в Україні. Статус пам'ятки отриманий за рішенням № 1043 Тернопільської обласної ради від 20 серпня 2010. Площа — 0,01 га. Біля джерела встановлена фігура Богородиці, висаджені ялини, калина. Джерело обгороджене, огорожу місцеві мешканці пофарбували в патріотичні синьо-жовті кольори.

Токи

Токівський замок (Ожиговецький замок)-Мури замку -неправильний трикутник із трьома вежами на кутах; одна — п'ятикутна, дві — півкруглі. Кожна вежа мала в нижній частині два ряди стрільниць, верхні частини займали каземати. Доступ до фортеці здійснювався через підйомний міст, який охороняла ще одна — надворітна вежа.Збудований наприкінці XVI століття брацлавським воєводою Янушем Збараським. Спорудження замку, який мав стратегічне значення, згадується в історичних джерелах кінця XVI — початку XVII століття. Сама місцевість наче запрошувала побудувати над Збручем укріплення, яке б служило надійним захистом від ворогів. Щоб надати споруді могутності і неприступності, перед замком вибрали стільки землі і каменю, що води ставу підступили до самих кам'яних скель, використаних як фундамент. Башти замку з'єднувалися між собою оборонними мурами. 1631-1744 належав Вишневецьким, після смерті останнього представника роду — Чарнецьким і Матковським.1648 Токівський замок захопило козацьке військо, 1675 — зруйнували турки.Відбудовувався і утримувався у належному стані до кінця XVIII століття. З втратою оборонного значення 2 вежі й значну частину мурів поступово розібрали на господарські потреби

Церква Преображення Господнього -в Токах збудована у 1902 році відомим архітектором зі Львова Василем Нагірним, Храм звели на місці старої дерев'яної церкви. На подвір'ї біля церкви стоїть пам'ятник, встановлений на честь Українських січових стрільців та загиблих під час Першої світової війни, і кам'яний козацький хрест. Також на церковному ганку стоїть дерев'яна дзвіниця. Однак на церковному подвір'ї можна знайти ще одну цікавинку – сонячний годинник.

**СОНЯЧНИЙ ГОДИННИК
(1907, мурований**

2012 © Roman Brechko

Нове

церква святого Михаїла-Споруджено храм в**1670** році. З першого погляду можна визначити, що це костел у класичному бароковому стилі. Над навою височить сингатурка. З сторони головного входу прибудовано різницю, а вхід облаштовано з тильної сторони храму. Старий головний фасад церкви-костелу закінчується фігурним трикутним фронтоном з трьома вазами-обелісками. Напівкругла ніша у верхній частині фронтона замурована. Вінчає фронтон хрест. На подвір'ї церкви споруджено кам'яну дзвіницю у два яруси. Дзвіниця і різниця були споруджені напевно в **1989** році під час відновлення храму. Біля сучасного головного входу, по два боки від вхідних дверей стоять на постаментах фігури, чи то ангелів, чи святих. Вікно над входом перероблене під нішу, в якій встановлено фігура архистратига Михаїла. На подвір'ї храму заходяться ще декілька фігур. Одна, фігура хлопчика, можливо перенесена з польського цвинтаря. Напевно там раніше знаходилися і дві фігури, що зараз знаходяться біля вхідних дверей. Перед входом в церкву на стіні знаходиться пам'ятна дошка з написом: **«Побудовано 1670р., Відновлено 1989р., в честь 1000 ліття Хрещення Київської Русі».**

Підволочинськ

Найбільша будівля Підволочиська
- Свято-Троїцький собор УПЦ КП,
зведений протягом 1993 - 2008 років за
проектом архітектора **М. Білика**:

У другій половині XIX століття фільварком у Підволочиську володіла родина **Баворовських**. У 1883 році на території фільварку було збудовано так званий "старий костел". На початку XX століття будівлю викупила новоутворена греко-католицька громада, яка переосвятила храм на церкву Пр. Трійці.